

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 459/2015-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. novembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Lužická 7, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009, za účasti Okresného súdu Malacky, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009 porušené boli.

2. Okresnému súdu Malacky prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Malacky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Malacky je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 355,73 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Jozefa Holiča, Lužická 7, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Lužická 7, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka je účastníčkou konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nehnuteľností vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 335/2009 v procesnom postavení odporkyne. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 20. júla 2009.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem opisu skutkového stavu uvádza:

„Súdne konanie sa začalo 20. 07. 2009 a voči sťažovateľke dňa 05. 06. 2012. Sťažovateľka sa zúčastnila 5-tich pojednávaní. Súd na týchto pojednávaniach konal neefektívne, pojednávanie nebolo pripravené, súd pripustil a aktívne sa angažoval v spochybňovaní rozhodnutí v konaniach, ktoré sú právoplatne ukončené. Zbytočné prietahy v tomto konaní sú spôsobené dokazovaním už právoplatne dokázaného. Je porušované vlastnícke právo sťažovateľky, jej právo na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie vedením súdneho sporu spôsobom, ktorý nesmeruje k vyriešeniu veci v zmysle platnej judikatúry. Spôsob akým súd konanie vedie ohrozuje dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie. Na pojednávaniach nie sú dodržiavané zásady sudcovskej etiky a je porušovaná ľudská dôstojnosť účastníka konania a jeho právneho zástupcu.“

Podľa názoru sťažovateľky „... súd totiž bez koncepcie vydáva procesné rozhodnutia, ktoré v dôsledku opravného konania spôsobujú vo veci prietahy a pokiaľ súd tvrdošijne a bez vážneho dôvodu rozširuje dokazovanie na osoby, ktoré musia byť pozbavené mlčanlivosti a ktoré s absolútnou istotou na otázku skúmanú súdom odpovedať nevedia a ani nemôžu. Dnes je preukázané, že súd koná vo veci, takpovediac vytyčuje termín, ale konanie nesmeruje k tomu, aby sa dosiahlo rozhodnutie vo veci samej, a tým sa iba oprávnene očakávaný výsledok súdu obom účastníkom vzdaluje nie o mesiace, ale o roky...“.

Sťažovateľka žiada, aby jej bolo priznané za porušenie jej práv garantovaných ústavou a dohovorom aj „primerané finančné zadosťučinenie, v sume 5.000,- € (slovom päťtisíc Eur). Takto uplatnenú sumu primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňujeme tým, že právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádza, jej spôsobila nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu.“.

Dňa 2. júla 2015 bolo ústavnému súdu doručené doplnenie sťažnosti s prílohami, v ktorom sťažovateľka poukazuje na neefektívny procesný postup okresného súdu na pojednávaní 21. mája 2015.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti a jej doplnení sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom Okresného súdu v Malackách v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009 porušené.

2) Porušovateľovi sa prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.

3) [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- € (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd v Malackách povinný sťažovateľke vyplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti nálezov Ústavného súdu SR.

4) [REDAKOVANÉ] sa priznáva nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 355,73 € s DPH, ktoré je Okresný súd v Malackách povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky... do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti nálezov Ústavného súdu SR.“

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd požiadal predsedu okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagoval predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 1027/15 z 8. júla 2015, v ktorom uvádza:

„Pokiaľ ide o vyjadrenie k predmetnej sťažnosti sťažovateľky, previerkou spisu som zistil, že vec napadla na Okresný súd Malacky 20. 7. 2009, súdny poplatok bol zaplatený 9. 4. 2010. Dňa 5. 6. 2012 bolo uznesením konanie prerušené, avšak v dôsledku odvolania rozhodoval vo veci krajský súd, ktorý návrh na prerušenie konania zamietol a spis tunajšiemu súdu vrátil 8. 4. 2013.

Následne boli vo veci určené pojednávania na 22. 10. 2013, 30. 1. 2014, 8. 4. 2014, 19. 6. 2014, 2. 10. 2014, 13. 11. 2014, 10. 3. 2015, 21. 5. 2015 a 29. 9. 2015, kde by mať byť podľa vyjadrenia zákonnej sudkyne vyhlásený rozsudok.

Konštatujem, že vo veci sa koná relatívne plynulo, aj keď niektoré termíny, pojednávania boli určované s určitým časovým odstupom (3-4 mesiace). Táto skutočnosť je

však objektivizovaná vážnou personálnou situáciou a mimoriadne vysokou zataženosťou tunajšieho súdu.

Z hľadiska plynulosti konania nepovažujem sťažnosť sťažovateľky za dôvodnú.“

Uznesením č. k. II. ÚS 459/2015-18 z 29. júla 2015 ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval predsedu okresného súdu, aby prípadne doplnil predchádzajúce vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 1027/15 z 21. septembra 2015 oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti nedoplnil.

Následne ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenie predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 1027/15 z 8. júla 2015 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 9. októbra 2015 oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a k vyjadreniu predsedu okresného súdu okrem iného uviedol:

«... Ak potom po nedôvodnom prerušení konania sa uskutoční 7 pojednávaní, hoci v rámci kontradiktórneho konania strany návrhy nepodávali, musel predseda súdu zistiť prieťah. Sudkyňa síce nariadi pojednávanie (aby bol dodržaný interval 3-4 mesiace), avšak nedokazuje a neposúva konanie k cieľu, t. j. k ukončeniu sporu. Keď predvolá svedka, tak práve k dedičskému konaniu, ktoré ale podľa odvolacieho súdu s predmetom sporu

„nesúvisí“. Naopak, hodnotu podielu ani po toľkých pojednávaniach súd nezisťuje a ani sa ju nesnaží zistiť...

Konanie vo veci aj z hľadiska plynulosti vykazuje prieťahy, neefektívne a nekoncepčné úkony, ktoré v súhrne porušujú právo sťažovateľky na konanie v primeranej lehote!

Sťažnosť podaná k rukám predsedu súdu bola vybavená nedostatočne, nesprávne a toleruje, či ospravedlňuje absolútne neprofesionálne a nekoncepčné vedenie sporu. Samotné rozhodnutia neskôr zrušené odvolacím súdom a rozhodnutia vo veciach vedených na podnet navrhovateľa v iných konaniach, resp. ich obsah, ktoré tvoria prílohu ústavnej sťažnosti, sú sudkyňou JUDr. Katarínou Ondrejákovou negované a odmietané akoby neexistovali.»

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo sťažnosti, z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 6 C 335/2009 a z písomných vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

1. Dňa 20. júla 2009 bol okresnému súdu doručený návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti, 26. marca 2010 okresný súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania a následne 8. decembra 2010 doručil odporcovi (právny predchodca sťažovateľky) návrh na začatie konania a vyzval ho na vyjadrenie.

2. Na pojednávaní 6. júna 2012 okresný súd vec prerokoval, pripustil zmenu účastníkov konania na strane odporcu, keďže odporca darovacou zmluvou previedol svoj

podiel na nehnuteľnosti na sťažovateľku, a prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 12 D 382/2008.

3. Sťažovateľka podala 22. júna 2012 proti uzneseniu o prerušení konania odvolanie, vec bola 29. októbra 2012 predložená Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky.

4. Odvolací súd uznesením sp. zn. 14 Co 528/2012 z 25. februára 2013 zmenil uznesenie okresného súdu o prerušení konania tak, že návrh na prerušenie konania zamietol, a 8. apríla 2013 vec vrátil okresnému súdu.

5. Na pojednávaniach 22. októbra 2013, 8. apríla 2014 a 19. júna 2014 okresný súd vec prerokoval, na pojednávaní 22. októbra 2013 pripustil zmenu petitu návrhu.

6. Dňa 7. júla 2014 podala sťažovateľka námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi, následne 6. augusta 2014 bola námietka zaujatosti predložená krajskému súdu na rozhodnutie. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 NcC 80/2014 z 15. augusta 2014 rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania veci, a vec vrátil okresnému súdu 20. augusta 2014.

7. Okresný súd vec prerokoval na pojednávaniach 13. novembra 2014, 10. marca 2015, 21. mája 2015 a 29. septembra 2015.

Napadnuté konanie nebolo ku dňu prerokovania sťažnosti ústavným súdom právoplatne skončené.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konania o návrhoch na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nehnuteľností tvoria bežnú súčasť sporovej agendy všeobecných súdov v občianskom súdnom konaní. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú. Z predloženého vyjadrenia predsedu a spisu okresného súdu nevyplýva ani skutková zložitosť napadnutého konania.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorú by bolo potrebné

pripísať na ľarchu sťažovateľky, ktorá je účastníčkou konania, v súvislosti s prieťahmi v tomto konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Posudzované konanie okresného súdu bolo vedené proti právnenému predchodcovi sťažovateľky. Sťažovateľka vstúpila do konania v dôsledku procesno-právneho nástupníctva na základe singulárnej sukcesie (právny predchodca sťažovateľky na ňu previedol ako podielový spoluvlastník sporných nehnuteľností vlastnícke právo k podielom darovacou zmluvou).

Keďže singulárna sukcesia (na rozdiel od univerzálnej sukcesie) nevyvoláva automaticky aj procesno-právne nástupníctvo (sukcesiu), musel konajúci okresný súd uplatňovanú zmenu svojím uznesením pripustiť. Uznesením sp. zn. 6 C 335/2009 zo 6. júna 2012 okresný súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane odporcu tak, že z konania vystúpil pôvodný odporca a na jeho miesto vstúpila sťažovateľka. Právoplatnosťou tohto uznesenia vstúpila sťažovateľka do predmetného konania v tom štádiu, v akom sa nachádzalo pred zmenou účastníkov konania (m. m. I. ÚS 52/01). Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam pre vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu, pretože v uvedenom prípade v dôsledku súdom povolenej zmeny účastníkov konania nedošlo k vzniku nového procesno-právneho vzťahu, ale k procesno-právnenému nástupníctvu v už existujúcom procesno-právnom vzťahu (IV. ÚS 222/03, I. ÚS 82/05, II. ÚS 373/06, III. ÚS 416/2011).

Aj s prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemal pochybnosť o tom, že sťažovateľka môže uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prieťahov aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo tejto zmene (obdobne III. ÚS 182/2011).

Zo súdneho spisu sp. zn. 6 C 335/2009 vyplýva, že v doterajšom priebehu napadnutého konania sa vyskytli obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu (od 20. júla 2009 do 26. marca 2010, od 8. decembra 2010 do 6. júna 2012).

Podľa názoru ústavného súdu je navyše napadnuté konanie ako celok poznačené aj neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou súvisiacou okrem iného i s prípravou pojednávania, keď okresný súd predvolal svedka zaviazaného povinnosťou mlčanlivosti bez toho, aby ho v súvislosti s týmto občianskym súdnym konaním príslušný orgán tejto povinnosti zbavil. Neefektívne postupoval okresný súd aj v súvislosti s rozhodnutím o prerušení konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie krajského súdu sp. zn. 14 Co 528/2012 z 25. februára 2013, ktorý v odvolacom konaní zmenil rozhodnutie okresného súdu o návrhu na prerušenie konania tak, že návrh na prerušenie konania zamietol s odôvodnením: *„Vzhľadom na dôvody podaného návrhu na obnovu konania, charakter daného sporu v prejednávanej veci, ako aj na skutočnosť, že toho času je už spoluvlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti [REDAKOVANÉ], odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by bolo potrebné v predmetnej veci konanie prerušiť...“*

Zohľadňujúc doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania (vyše šesť rokov), predmet sporu, ktorým je majetkovo-právne vyrovnanie účastníkov konania, a jeho význam pre sťažovateľku, ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené jednak neodôvodnenou nečinnosťou, ako aj neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/2009 konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na charakter neefektívnej činnosti okresného súdu, berúc do úvahy obdobia jeho neodôvodnenej nečinnosti a doterajšiu neprimeranú dĺžku napadnutého konania, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 500 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Lužická 7, Bratislava. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839 € (za 2 úkony urobené v roku 2015).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Sťažovateľke priznal za každý úkon vykonaný v roku 2015 sumu 139,83 €, čo predstavuje sumu 279,66 €, a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2015 po 8,39 €, čo spolu predstavuje sumu 296,44 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, keďže právny zástupca sťažovateľky je platcom DPH; celková odmena za poskytnuté právne služby tak predstavuje sumu 355,73 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2015